



Plenary sitting

A8-0033/2019

28.1.2019

ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων των Συνθηκών που αφορούν την εξουσία του Κοινοβουλίου να ασκεί πολιτικό έλεγχο στην Επιτροπή (2018/2113(INI))

Επιτροπή Συνταγματικών Υποθέσεων

Εισηγήτρια: Mercedes Bresso

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ – ΣΥΝΟΨΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΠΟΡΙΣΜΑΤΩΝ	3
ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ	13
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	22
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ.....	31
ΤΕΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΜΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΛΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ.....	32

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ – ΣΥΝΟΨΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΠΟΡΙΣΜΑΤΩΝ

Διαδικασία και πηγές

Στις 31 Μαΐου 2018, ανατέθηκε στην εισηγήτρια η εκπόνηση έκθεσης σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων των Συνθηκών που αφορούν την άσκηση κοινοβουλευτικού ελέγχου επί της Επιτροπής.

Από τον διορισμό της, η εισηγήτρια έχει συγκεντρώσει πληροφορίες και έχει βασιστεί μεταξύ άλλων στις ακόλουθες πηγές:

- ακρόαση που πραγματοποιήθηκε στην Επιτροπή Συνταγματικών Υποθέσεων στις 10 Οκτωβρίου 2018·
- εκ των υστέρων εκτίμηση αντικτύπου που διεξήγαγε η Υπηρεσία Έρευνας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με τίτλο «Κοινοβουλευτικός έλεγχος επί της Ευρωπαϊκής Επιτροπής: εφαρμογή των διατάξεων της Συνθήκης»·

Πορίσματα της έρευνας

Η κοινοβουλευτική εποπτεία αποτελεί προϋπόθεση της δημοκρατικής νομιμοποίησης. Πρόσφατες αλλαγές στη νομοθετική διαδικασία και ο αυξημένος νομοθετικός ρόλος της εκτελεστικής εξουσίας δημιούργησαν την ανάγκη ενίσχυσης των διαδικασιών κοινοβουλευτικού ελέγχου. Δεν είναι η πρώτη φορά που απαντά το φαινόμενο αυτό στη θεσμική δομή της Ένωσης, δεδομένου ότι, καθώς η Επιτροπή αποκτά νομοθετικές εξουσίες μέσω των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, αυξάνεται όλο και περισσότερο η «πολιτικοποίησή» της και γίνεται εντονότερη η ανάγκη ενίσχυσης των νομικών πράξεων για τη συμπλήρωση της αποδοτικότητας της νομοθεσίας. Ως εκ τούτου, η παρούσα έκθεση αποσκοπεί στην επανεκτίμηση του ελεγκτικού ρόλου που διαδραματίζει το Κοινοβούλιο έναντι της Επιτροπής, και στην προσαρμογή του εν λόγω ρόλου στις νέες αυτές θεσμικές εξελίξεις.

Υφιστάμενα μέσα κοινοβουλευτικού ελέγχου επί της Επιτροπής

Η Επιτροπή, ως σώμα, ευθύνεται έναντι του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (άρθρο 17 ΣΕΕ). Το δε Κοινοβούλιο αντλεί τις εποπτικές εξουσίες του επί της Επιτροπής από τις Συνθήκες, καθώς και από πηγές παράγωγου δικαίου ή από διοργανικές συμφωνίες, όπως η συμφωνία-πλαίσιο για τις σχέσεις μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και η διοργανική συμφωνία για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου.

Τα μέσα κοινοβουλευτικού ελέγχου μπορούν να ομαδοποιηθούν στις ακόλουθες κατηγορίες:

- **Εκλογή του Προέδρου και διορισμός της Επιτροπής**

Εκλογή του Προέδρου της Επιτροπής (άρθρα 14 και 17 ΣΕΕ)

Σύμφωνα με τη Συνθήκη, οι αρχηγοί κρατών της ΕΕ προτείνουν έναν υποψήφιο για το αξίωμα του Προέδρου της Επιτροπής, λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα των ευρωπαϊκών εκλογών (άρθρο 17 ΣΕΕ). Ο υποψήφιος εκλέγεται από το Κοινοβούλιο (άρθρο 14 ΣΕΕ).

Η διαδικασία των κορυφαίων υποψηφίων, την οποία δρομολόγησε το Κοινοβούλιο για πρώτη

φορά το 2014, ενίσχυσε τη σχέση μεταξύ του Κοινοβουλίου και της Επιτροπής, καθώς δημιούργησε – σε συνδυασμό με την παγιωμένη πρακτική των ακροάσεων των ορισθέντων Επιτρόπων – ένα είδος κοινοβουλευτικής κατευθυντήριας εποπτείας. Η διαδικασία των κορυφαίων υποψηφίων δεν αποτελεί τυπική απαίτηση της Συνθήκης, αλλά πολιτική διαδικασία που θεσπίστηκε από το Κοινοβούλιο το 2014 και κατέληξε στον διορισμό του Προέδρου Juncker, ο οποίος ήταν ο κορυφαίος υποψήφιος της Ομάδας PPE, στο αξίωμα του Προέδρου της Επιτροπής.

Μένει να δούμε πώς θα διαμορφωθεί η διαδικασία των κορυφαίων υποψηφίων στο πλαίσιο των εκλογών του 2019, λαμβανομένων υπόψη των συστάσεων που διατυπώθηκαν στην απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 7ης Φεβρουαρίου 2018 σχετικά με την αναθεώρηση της συμφωνίας-πλαίσιο για τις σχέσεις μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η διαδικασία αυτή αποτελεί σημαντικό βήμα προς την ενίσχυση της σχέσης μεταξύ του Κοινοβουλίου και της Επιτροπής, και θα πρέπει να ενισχυθεί περαιτέρω με τον καθορισμό λεπτομερέστερων όρων όσον αφορά την εφαρμογή της.

Διορισμός της Επιτροπής (άρθρα 14 και 17 ΣΕΕ)

Από το 1995, οι ορισθέντες Επίτροποι υποχρεούνται να εμφανίζονται ενώπιον του Κοινοβουλίου σε δημόσια ακρόαση με τις σχετικές επιτροπές, μια πρακτική που ανέπτυξε και επισημοποίησε στον Κανονισμό του το Κοινοβούλιο, παρότι δεν πρόκειται για διαδικασία που ορίζεται στις Συνθήκες. Η Επιτροπή, ως σώμα, υπόκειται στην ψήφο έγκρισης του Κοινοβουλίου. Σε τρεις περιπτώσεις, ορισθέντες Επίτροποι απέσυραν την υποψηφιότητά τους μετά από αρνητική έκβαση της κοινοβουλευτικής ακρόασης (ο Rocco Buttiglione το 2004, η Rumiana Jeleva το 2010 και η Alenka Bratušek το 2014).

Σε περίπτωση που ένας Επίτροπος αλλάξει σημαντικά το χαρτοφυλάκιο του κατά τη διάρκεια της θητείας της Επιτροπής, ή σε περίπτωση που αλλάξει σημαντικά η σύνθεση της Επιτροπής, οι εν λόγω Επίτροποι καλούνται και πάλι σε δημόσια ακρόαση στο Κοινοβούλιο. Από το 2010 έως το 2018, πραγματοποιήθηκαν πέντε πρόσθετες ακροάσεις ορισθέντων Επιτρόπων.

- Μέσα για να καλείται η Επιτροπή να λογοδοτήσει

Πρόταση μομφής (άρθρο 17 ΣΕΕ και άρθρο 234 ΣΛΕΕ)

Η εξουσία του Κοινοβουλίου να υποβάλει πρόταση μομφής κατά της Επιτροπής θα μπορούσε να θεωρηθεί ψήφος δυσπιστίας κατά της εκτελεστικής εξουσίας. Το Κοινοβούλιο έχει το δικαίωμα να εγκρίνει πρόταση μομφής κατά της Επιτροπής, με την πλειοψηφία των δύο τρίτων των ψηφισάντων, που πρέπει να αποτελεί ταυτόχρονα την πλειοψηφία των βουλευτών που απαρτίζουν το Κοινοβούλιο. Σύμφωνα με τον Κανονισμό του Κοινοβουλίου (άρθρο 119), πρόταση μομφής μπορεί να κατατεθεί από το ένα δέκατο των βουλευτών του ΕΚ.

Μέχρι στιγμής, δεν έχει εγκριθεί καμία από τις οκτώ προτάσεις μομφής που κατατέθηκαν στο Κοινοβούλιο, κυρίως λόγω του πολύ υψηλού απαιτούμενου ορίου (πλειοψηφία δύο τρίτων). Το 1999, η Επιτροπή Santer παραιτήθηκε προτού το Κοινοβούλιο την υποχρεώσει να το πράξει. Αυτό συνέβη αφότου το Κοινοβούλιο αρνήθηκε να χορηγήσει απαλλαγή στην Επιτροπή για το έτος 1996.

Απόσυρση της εμπιστοσύνης σε μεμονωμένο μέλος της Επιτροπής

Οι Συνθήκες δεν προβλέπουν κάτι για την ατομική ευθύνη των Επιτρόπων, αλλά θεωρούν την Επιτροπή ως σώμα υπόλογο στο Κοινοβούλιο. Ωστόσο, σύμφωνα με τη συμφωνία-πλαίσιο για τις σχέσεις μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το Κοινοβούλιο δύναται να ζητήσει από τον Πρόεδρο της Επιτροπής να αποσύρει την εμπιστοσύνη του σε ένα μέλος της Επιτροπής. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής πρέπει να εξηγήσει την άρνησή του ενώπιον του Κοινοβουλίου. Η διάταξη αυτή δεν έχει εφαρμοστεί ποτέ μέχρι σήμερα.

Δικαίωμα εξέτασης των πραγμάτων (άρθρο 226 ΣΛΕΕ)

Σύμφωνα με το άρθρο 226 ΣΛΕΕ, το Κοινοβούλιο έχει το δικαίωμα να συγκροτήσει προσωρινή εξεταστική επιτροπή για να διερευνήσει τις καταγγελίες παραβάσεων και κακής διοίκησης στο πλαίσιο του δικαίου της Ένωσης. Σύμφωνα με το ίδιο άρθρο, το Κοινοβούλιο έχει το δικαίωμα να προτείνει με δική του πρωτοβουλία κανονισμό όπου περιγράφονται αναλυτικά οι διατάξεις που διέπουν το δικαίωμα εξέτασης των πραγμάτων, ο οποίος θα πρέπει να τεθεί σε ισχύ μετά από έγκριση του Συμβουλίου και της Επιτροπής.

Όλες οι διερευνήσεις που έχει διεξάγει μέχρι στιγμής το Κοινοβούλιο μέσω εξεταστικών επιτροπών καταδεικνύουν ότι το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο¹ είναι υπερβολικά περιοριστικό ως προς την ικανότητα του Κοινοβουλίου να καλεί μεμονωμένους μάρτυρες, να ζητεί πρόσβαση σε έγγραφα και να επιβάλλει κυρώσεις, προκειμένου να ασκήσει τις ελεγκτικές εξουσίες του. Η πρόταση κανονισμού του Κοινοβουλίου σχετικά με το δικαίωμα εξέτασης των πραγμάτων², η οποία τελεί ακόμη υπό διαπραγμάτευση με το Συμβούλιο και την Επιτροπή, αποσκοπεί στην αύξηση των αρμοδιοτήτων του Κοινοβουλίου στους εν λόγω τομείς.

Από το 2009, το Κοινοβούλιο συγκρότησε δύο εξεταστικές επιτροπές – για τις μετρήσεις εκπομπών στην αυτοκινητοβιομηχανία (EMIS) και για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, τη φοροαποφυγή και τη φοροδιαφυγή (PANA).

Παρόλο που οι ισχύουσες νομικές διατάξεις δεν επιτρέπουν δεσμευτικές συστάσεις, φαίνεται ότι η Επιτροπή τις λαμβάνει σοβαρά υπόψη, όπως συνέβη με το έργο της επιτροπής EMIS. Τούτο οφείλεται σίγουρα στη στενή πολιτική σχέση που έχει καθιερωθεί μεταξύ του Κοινοβουλίου και της Επιτροπής, ιδιαίτερα μετά τις εκλογές του 2014.

Κοινοβουλευτικός έλεγχος των κατ' εξουσιοδότηση και των εκτελεστικών πράξεων

Οι κατ' εξουσιοδότηση πράξεις επιτρέπουν στην Επιτροπή να θεσπίζει κανόνες γενικής εφαρμογής, οι δε εκτελεστικές πράξεις είναι μη νομοθετικού χαρακτήρα και αποσκοπούν στη διασφάλιση της ομοιόμορφης εφαρμογής της νομοθεσίας σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ. Λόγω του διαφορετικού τους χαρακτήρα, το Κοινοβούλιο έχει διαφορετικές δυνατότητες ελέγχου επί των κατ' εξουσιοδότηση και των εκτελεστικών πράξεων.

Το Κοινοβούλιο έχει δικαίωμα αρνησικυρίας επί των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων και

¹ Απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής της 6ης Μαρτίου 1995 περί των λεπτομερών διατάξεων άσκησης του δικαιώματος εξέτασης των πραγμάτων από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (EE L 113 της 19.5.1995, σ.1).

² P7_TA(2014)0429 και P7_TA(2012)0219

ανάκλησης της εξουσιοδότησης, ενώ δεν έχει κανένα δικαίωμα αρνησικυρίας επί των εκτελεστικών πράξεων. Η ελεγκτική εξουσία επί των εκτελεστικών πράξεων μετατοπίζεται σε εθνικό επίπεδο, όπου τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να διαμορφώνουν το περιεχόμενο της εκτελεστικής πράξης μέσω «συμβουλευτικών διαδικασιών και διαδικασιών εξέτασης». Ωστόσο, τα κράτη μέλη εκπροσωπούνται από τις κυβερνήσεις τους στους εν λόγω φορείς και, ανάλογα με τη θεσμική δομή του εκάστοτε κράτους μέλους, τα εν λόγω μέτρα ενδέχεται να στερούνται κοινοβουλευτικής εποπτείας σε ορισμένα κράτη μέλη. Ως εκ τούτου, είναι απαραίτητο να ασκείται κοινοβουλευτική εποπτεία και σε εθνικό επίπεδο, ώστε να ελέγχονται οι ενέργειες της εκτελεστικής εξουσίας στον τομέα αυτόν.

Έως τον Ιούνιο του 2018, το Κοινοβούλιο δεν έχει ανακαλέσει ποτέ την εξουσιοδότηση, και έχει αντιταχθεί μόνο οκτώ φορές σε κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εξέδωσε η Επιτροπή. Πέρα από την εξουσιοδότηση της Επιτροπής να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, η βασική νομοθετική πράξη καθορίζει το χρονικό διάστημα για το οποίο ανατίθεται η εν λόγω εξουσία στην Επιτροπή. Η εξουσιοδότηση μπορεί να δοθεί για 1) απεριόριστο χρονικό διάστημα, 2) συγκεκριμένο χρονικό διάστημα με σιωπηρή παράταση και 3) συγκεκριμένο χρονικό διάστημα χωρίς δυνατότητα παράτασης. Βάσει των στατιστικών στοιχείων, η εξουσιοδότηση δόθηκε για απεριόριστο χρονικό διάστημα μόνο σε 13 περιπτώσεις, για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα με σιωπηρή παράταση σε 158 περιπτώσεις και για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα σε 41 περιπτώσεις.

Καθώς τα τελευταία έτη έχει αυξηθεί ο αριθμός των εκτελεστικών πράξεων, και καθώς η εκτελεστική εξουσία των κρατών μελών είναι εκείνη που ελέγχει την Επιτροπή κατά την εφαρμογή των εκτελεστικών πράξεων, η συμμετοχή του Κοινοβουλίου θα πρέπει να ενισχυθεί όσον αφορά τον κοινοβουλευτικό έλεγχο και θα πρέπει να θεσπιστούν σαφή κριτήρια για την οριοθέτηση των εκτελεστικών και των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

Προφορικές και γραπτές ερωτήσεις (άρθρο 230 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ)

Σύμφωνα με το άρθρο 230 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ, το Κοινοβούλιο μπορεί να υποβάλει ερωτήσεις για προφορική και γραπτή απάντηση, αλλά μόνο στην Επιτροπή και όχι στο Συμβούλιο – τόσο το Συμβούλιο όσο και ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου έχουν συμφωνήσει, όμως, να απαντούν σε εθελοντική βάση στις ερωτήσεις του Κοινοβουλίου. Ως εκ τούτου, αυτό μπορεί να θεωρηθεί ένα μάλλον ήπιο μέσο για να επισημαίνονται προβλήματα ή να ζητούνται περισσότερες πληροφορίες. Σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία, η Επιτροπή απαντά σε όλες τις γραπτές ερωτήσεις του Κοινοβουλίου, παρόλο που ενδέχεται να μην τηρεί πάντα την ορισθείσα προθεσμία. Ωστόσο, δεν ισχύει το ίδιο για τις ερωτήσεις με αίτημα προφορικής απάντησης, καθώς η Διάσκεψη των Προέδρων αποφασίζει εάν θα εγγραφούν οι εν λόγω ερωτήσεις στο σχέδιο ημερήσιας διάταξης.

Ο Κανονισμός του Κοινοβουλίου (άρθρο 129) επιτρέπει τη διοργάνωση ώρας των ερωτήσεων, η οποία αποτελεί κοινό εργαλείο ελέγχου στις κοινοβουλευτικές δημοκρατίες, με τη συμμετοχή της Επιτροπής. Ωστόσο, δεν εφαρμόζεται πλέον, ενδεχομένως επειδή θεωρείται ότι υπάρχει αλληλεπικάλυψη με τις συνόδους Ολομέλειας οπότε η Επιτροπή απαντά σε προφορικές ερωτήσεις.

Νομικές διαδικασίες

Η Συνθήκη εκχωρεί στο Κοινοβούλιο το δικαίωμα να κινεί νομικές διαδικασίες κατά της Επιτροπής και να ζητεί από το Δικαστήριο να ελέγξει τη νομιμότητα πράξης της Επιτροπής

(άρθρο 263 ΣΛΕΕ) Το άρθρο 265 ΣΛΕΕ εκχωρεί στο Κοινοβούλιο το δικαίωμα να κινεί νομικές διαδικασίες κατά της Επιτροπής για παράλειψη. Παρόλο που είναι μάλλον περιορισμένες οι νομικές διαδικασίες που έχει κινήσει το Κοινοβούλιο κατά της Επιτροπής (10 προσφυγές από το 2009, 5 παραδεκτές), φαίνεται ότι το Κοινοβούλιο χρησιμοποιεί τις εξουσίες του ως μέτρο έσχατης ανάγκης, σε περίπτωση που έχουν αποτύχει όλες οι άλλες πιθανές δράσεις.

- Μέσα κατευθυντήριας εποπτείας

Πέρα από τα μέσα με τα οποία καλεί την Επιτροπή να λογοδοτήσει, το Κοινοβούλιο διαθέτει μέσα κατευθυντήριας εποπτείας που του επιτρέπουν να διαμορφώνει με προορατικό και αποτελεσματικό τρόπο το πολιτικό και νομοθετικό θεματολόγιο της ΕΕ.

Υποχρεώσεις της Επιτροπής όσον αφορά την υποβολή εκθέσεων

Το άρθρο 249 ΣΛΕΕ υποχρεώνει την Επιτροπή να δημοσιεύει γενική έκθεση σχετικά με τη δραστηριότητα της Ένωσης, ενώ, σύμφωνα με το άρθρο 233 ΣΛΕΕ, το Κοινοβούλιο συζητεί σε δημόσια συνεδρίαση την ετήσια γενική έκθεση που του υποβάλλει η Επιτροπή.

Η Επιτροπή υποχρεούται να υποβάλλει ανά τριετία έκθεση στο Κοινοβούλιο σχετικά με την απαγόρευση των διακρίσεων και την ιθαγένεια της Ένωσης, λαμβάνοντας υπόψη την εξέλιξη της Ένωσης (άρθρο 25 ΣΛΕΕ).

Επιπλέον, θα πρέπει να υποβάλλεται στο Κοινοβούλιο έκθεση για τα αποτελέσματα της πολυμερούς εποπτείας επί της οικονομικής πολιτικής (άρθρο 121 παράγραφος 5 ΣΛΕΕ).

Επίσης πρέπει να διαβιβάζεται στο Κοινοβούλιο η ετήσια έκθεση για την πρόοδο της υλοποίησης των στόχων του άρθρου 151, ήτοι του άρθρου για την κοινωνική πολιτική (άρθρο 159 ΣΛΕΕ), καθώς και η ετήσια έκθεση για την εξέλιξη της κοινωνικής κατάστασης εντός της Ένωσης (άρθρο 161 ΣΛΕΕ).

Το άρθρο 175 ΣΛΕΕ υποχρεώνει την Επιτροπή να υποβάλλει έκθεση σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί για την υλοποίηση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής και σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο έχουν συμβάλει τα διάφορα μέσα που προβλέπονται στο εν λόγω άρθρο. Η έκθεση αυτή πρέπει να υποβάλλεται ανά τριετία.

Η δε έκθεση που υποχρεούται να υποβάλλει η Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 190 ΣΛΕΕ θα πρέπει να περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες του προηγούμενου έτους στον τομέα της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης και της διάδοσης των αποτελεσμάτων.

Κατά τη διεξαγωγή διαπραγματεύσεων με τρίτες χώρες ή με διεθνείς οργανισμούς, η Επιτροπή υποχρεούται, βάσει του άρθρου 207 ΣΛΕΕ, να υποβάλλει τακτικά έκθεση στο Κοινοβούλιο για την πρόοδο των εν λόγω διαπραγματεύσεων.

Μια ακόμη ετήσια έκθεση που πρέπει να υποβάλλει η Επιτροπή στο Κοινοβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 325 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ, αφορά την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ και την καταπολέμηση της απάτης.

Προορατική διαμόρφωση του θεματολογίου

Στις αρχές κάθε έτους, η Επιτροπή υποβάλλει στο Κοινοβούλιο έκθεση που περιλαμβάνει το πρόγραμμα εργασίας της για το τρέχον έτος (άρθρο 190 ΣΛΕΕ). Η συμφωνία-πλαίσιο προβλέπει αναλυτικό χρονοδιάγραμμα για τη διαδικασία αυτή.

Κατά το πρώτο εξάμηνο κάθε έτους πραγματοποιείται τακτικός διάλογος μεταξύ των Επιτρόπων και των αντίστοιχων κοινοβουλευτικών επιτροπών, τον οποίον ακολουθεί η υποβολή έκθεσης στη Διάσκεψη των Προέδρων των Επιτροπών (ΔΠΕ) σχετικά με το αποτέλεσμα του διαλόγου, καθώς και τακτική ανταλλαγή απόψεων μεταξύ της ΔΠΕ και των αντιπροέδρων της Επιτροπής. Στο πλαίσιο αυτό, το Κοινοβούλιο διατυπώνει τις προτεραιότητές του όσον αφορά το πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής, τις οποίες υποχρεούται να λάβει υπόψη η Επιτροπή, σύμφωνα με τη συμφωνία-πλαίσιο για τις σχέσεις μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Τον Ιούνιο κάθε έτους, η ΔΠΕ υποβάλλει συνοπτική έκθεση στη Διάσκεψη των Προέδρων (ΔτΠ), όπου περιέχονται τα αποτελέσματα του ελέγχου της εκτέλεσης του προγράμματος εργασίας της Επιτροπής, οι προτεραιότητες του Κοινοβουλίου για το επερχόμενο πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής και ο απολογισμός των αποτελεσμάτων του εν εξελίξει διμερούς διαλόγου με την Επιτροπή. Κατά την περίοδο συνόδου του Ιουλίου, εγκρίνεται ψήφισμα που περιγράφει τη θέση του Κοινοβουλίου σχετικά με τις νομοθετικές προτεραιότητες.

Κατά τη σύνοδο Ολομέλειας του Σεπτεμβρίου στο Στρασβούργο, διεξάγεται η συζήτηση για την κατάσταση της Ένωσης, όπου καθίστανται πιο διαφανείς οι πολιτικές προτεραιότητες της Ένωσης και υπόκεινται σε εκ των προτέρων κοινοβουλευτικό έλεγχο.

Κατά τη διάρκεια του Σεπτεμβρίου, οι κοινοβουλευτικές επιτροπές προβαίνουν σε ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τις μελλοντικές προτεραιότητες σε κάθε τομέα πολιτικής με τους αντίστοιχους Επιτρόπους, την οποία ακολουθεί συνάντηση μεταξύ της ΔΠΕ και του Σώματος των Επιτρόπων, και κατά περίπτωση μεταξύ της ΔτΠ και του Προέδρου της Επιτροπής.

Τον Οκτώβριο, η Επιτροπή εγκρίνει το πρόγραμμα εργασίας της για το επόμενο έτος, και ο Πρόεδρος της Επιτροπής το παρουσιάζει στο Κοινοβούλιο. Το Κοινοβούλιο διεξάγει συζήτηση και εγκρίνει ψήφισμα κατά τη σύνοδο Ολομέλειας του Δεκεμβρίου.

Νομοθετική πρωτοβουλία

Πέρα από τον προσδιορισμό του πολιτικού θεματολογίου, η Συνθήκη εκχωρεί στο Κοινοβούλιο το δικαίωμα οιονεί νομοθετικής πρωτοβουλίας. Σύμφωνα με το άρθρο 225 ΣΛΕΕ, το Κοινοβούλιο μπορεί να ζητήσει από την Επιτροπή να υποβάλει πρόταση για θέματα για τα οποία κρίνει ότι απαιτείται ενωσιακή δράση ή προκειμένου να υλοποιηθούν οι Συνθήκες. Η Επιτροπή δεν είναι υποχρεωμένη να δρομολογήσει μια τέτοια πρόταση, αλλά εάν δεν δώσει συνέχεια στην πρωτοβουλία του Κοινοβουλίου, πρέπει να γνωστοποιήσει τους λόγους της στο Κοινοβούλιο. Από το 2009, το Κοινοβούλιο έχει καταφύγει στο άρθρο 225 σε 24 περιπτώσεις, επτά από τις οποίες ήταν τουλάχιστον εν μέρει επιτυχείς και κατέληξαν σε νομοθετική πρόταση από την Επιτροπή ή σε άλλη κατάλληλη δράση.

Παρακολούθηση και εφαρμογή των πολιτικών προτεραιοτήτων και του νομοθετικού προγραμματισμού:

Το άρθρο 6 στο παράρτημα VI του Κανονισμού του Κοινοβουλίου περιγράφει λεπτομερώς τη διαδικασία σύμφωνα με την οποία το Κοινοβούλιο εξετάζει τις δεσμεύσεις και τις

προτεραιότητες που διατύπωσαν οι ορισθέντες Επίτροποι κατά τη διάρκεια των ακροάσεων διορισμού τους.

Διαδικασία του προϋπολογισμού και απαλλαγή για τον προϋπολογισμό

Το γεγονός ότι το Κοινοβούλιο είναι συννομοθέτης στον τομέα του προϋπολογισμού τού παρέχει τη δυνατότητα ελέγχου της Επιτροπής σε ορισμένο βαθμό, δεδομένου ότι η μη έγκριση του προϋπολογισμού στις αρχές του οικονομικού έτους περιορίζει τις μηνιαίες δημοσιονομικές δαπάνες σε προσωρινά δωδεκατημόρια, γεγονός που θα μπορούσε να επηρεάσει την ικανότητα της Επιτροπής να υλοποιεί τα πολυετή προγράμματα. Το Κοινοβούλιο δεν έχει αξιοποιήσει την εν λόγω δυνατότητα από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισαβόνας, παρόλο που το είχε πράξει το 1979 και το 1984.

Όσον αφορά τις δαπάνες του προϋπολογισμού, το Κοινοβούλιο έχει τον έλεγχο της εκτέλεσής τους, δεδομένου ότι, σύμφωνα με το άρθρο 319 ΣΛΕΕ, μπορεί να χορηγεί απαλλαγή στην Επιτροπή και να διατυπώνει έτσι την αξιολόγησή του όσον αφορά τον τρόπο εκτέλεσης του προϋπολογισμού της Ένωσης από την Επιτροπή. Από το 2009, το Κοινοβούλιο ουδέποτε ανέβαλε ή αρνήθηκε να χορηγήσει απαλλαγή, ενδεχομένως λόγω του γεγονότος ότι η Επιτροπή συχνά λαμβάνει υπόψη τις συστάσεις που διατυπώνει το Κοινοβούλιο κατά τη διαδικασία της απαλλαγής.

Εξωτερική πολιτική

Η Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (EYED) έχουν, ως επί το πλείστον, υποχρεώσεις διαβούλευσης και υποβολής εκθέσεων ενώπιον του Κοινοβουλίου (άρθρο 36 ΣΕΕ και άρθρα 218 και 328 ΣΛΕΕ). Ωστόσο, με την καθιέρωση της απαίτησης συναίνεσης του Κοινοβουλίου για τη σύναψη διεθνών συμφωνιών (άρθρο 218 ΣΛΕΕ), το Κοινοβούλιο απέκτησε σημαντικότερο ρόλο στις εξωτερικές σχέσεις, και η Επιτροπή υποχρεούται να το τηρεί πλήρως και εγκαίρως ενήμερο για τις εξελίξεις όσον αφορά τη διαπραγμάτευση των εν λόγω συμφωνιών.

Εκθέσεις εφαρμογής και αξιολόγηση

Ένα ακόμη εργαλείο κοινοβουλευτικού ελέγχου επί της εκτελεστικής εξουσίας είναι οι εκθέσεις εφαρμογής, καθώς παρέχουν συστάσεις και διαμορφώνουν τη μελλοντική πολιτική με βάση την ανάλυση της μέχρι τούδε εφαρμογής.

Βασικά συμπεράσματα και συστάσεις

Εν γένει, φαίνεται ότι το Κοινοβούλιο έχει στη διάθεσή του ισχυρά μέσα πολιτικού ελέγχου επί της Επιτροπής. Φαίνεται, όμως, να είναι αναγκαίο να βελτιωθεί η δυνατότητα εφαρμογής τους και να προσαρμοστούν καλύτερα στις προκλήσεις που αφορούν ειδικά τη θεσμική δομή της ΕΕ.

Κύριες προκλήσεις για την κοινοβουλευτική εποπτεία επί του εκτελεστικού σκέλους της ΕΕ:

1. Υπάρχει έλλειψη σαφούς ορισμού της «εκτελεστικής εξουσίας» στις Συνθήκες. Στο ενωσιακό πλαίσιο, η «εκτελεστική εξουσία» είναι οργανωμένη με διαφορετικό τρόπο για τους διάφορους τομείς πολιτικής, καθώς δεν υπάρχει εξαντλητικός κατάλογος των τομέων πολιτικής για τους οποίους η Επιτροπή διαθέτει εκτελεστική εξουσία. Ως εκ

τούτου, προκύπτουν ορισμένες σημαντικές προκλήσεις για την κοινοβουλευτική εποπτεία.

2. Η εκτελεστική εξουσία είναι πολυεπίπεδη και εκτείνεται σε ευρωπαϊκό, εθνικό, και ενίοτε περιφερειακό επίπεδο, γεγονός που καθιστά απαραίτητη την άσκηση πραγματικού δημοκρατικού ελέγχου από εκλεγμένους φορείς σε καθένα από τα επίπεδα αυτά.
3. Ενδεχομένως εμπλέκονται διαφορετικά θεσμικά όργανα στις διάφορες πολιτικές, π.χ. η Επιτροπή (για τις αποκλειστικές αρμοδιότητες), η Επιτροπή με τα κράτη μέλη (για τις πολιτικές υπό επιμερισμένη διαχείριση), το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (στην περίπτωση της ΚΕΠΠΑ).
4. Όταν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπερβαίνει τα καθήκοντα που του αναθέτουν οι Συνθήκες και ενεργεί ως νομοθέτης, το Κοινοβούλιο και τα εθνικά κοινοβούλια χάνουν εξ ορισμού τον έλεγχό τους επί της εκτελεστικής εξουσίας, όπως για παράδειγμα στην περίπτωση του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (ΕΜΣ) και του δημοσιονομικού συμφώνου.
5. Οι πολύ υψηλές απαιτήσεις για να ενεργοποιηθούν ορισμένοι μηχανισμοί ελέγχου, όπως η πρόταση μομφής, αποτελούν μια ακόμα πρόκληση για την αποτελεσματική κοινοβουλευτική εποπτεία.
6. Υπάρχει έλλειψη συνεχούς αξιολόγησης του έργου των μεμονωμένων Επιτρόπων.
7. Η Επιτροπή φέρει μόνο συλλογική ευθύνη, και δεν υφίσταται κανένας μηχανισμός για τη λογοδοσία των μεμονωμένων Επιτρόπων.
8. Δεν υφίσταται κανένας μηχανισμός κοινοβουλευτικού ελέγχου επί των διοικητικών διαδικασιών της Επιτροπής όσον αφορά τον διορισμό του Γενικού Γραμματέα και των γενικών διευθυντών της Επιτροπής.
9. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κατέχει κυρίαρχη θέση όσον αφορά τη διαμόρφωση του πολιτικού θεματολογίου της ΕΕ, πράγμα που περιορίζει την κατευθυντήρια εποπτεία που ασκεί το Κοινοβούλιο.
10. Παρόλο που οι νομοθετικοί τριμερείς διάλογοι αποτελούν σημαντικό εργαλείο της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας, συνιστούν πρόκληση για την αποτελεσματική άσκηση των ελεγκτικών καθηκόντων του Κοινοβουλίου. Ο συναινετικός χαρακτήρας της ενωσιακής διαδικασίας λήψης αποφάσεων δυσχεραίνει την αποτελεσματική άσκηση πολιτικού ελέγχου από το Κοινοβούλιο.
11. Η τάση της Επιτροπής να αποπολιτικοποιεί ζητήματα, με τη δημιουργία οργανισμών και με την παροχή φαινομενικά τεχνικών λύσεων σε πολιτικά προβλήματα, καθιστά ακόμα πιο απίθανη την αποδοτική άσκηση ελεγκτικών εξουσιών επί τέτοιων ζητημάτων από το Κοινοβούλιο.

Πιθανές απαντήσεις στις υφιστάμενες προκλήσεις:

1. Λόγω του πολυεπίπεδου εκτελεστικού σκέλους της ΕΕ, είναι αναγκαίο τα εθνικά

κοινοβούλια να ελέγχουν τις εθνικές κυβερνήσεις όσον αφορά ενωσιακά ζητήματα κατά τον ίδιο τρόπο που το Κοινοβούλιο ελέγχει την Επιτροπή σε επίπεδο Ένωσης.

2. Το εκτελεστικό σκέλος της ΕΕ θα πρέπει να εξορθολογιστεί και να οριστεί, με τη μετατροπή της Επιτροπής σε κύριο όργανο εκτελεστικής εξουσίας.
3. Δεδομένου ότι το εκτελεστικό σκέλος της ΕΕ είναι πολυεπίπεδο, ο πολιτικός διάλογος μεταξύ των εθνικών κοινοβουλίων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου θα πρέπει να εντατικοποιηθεί και να καταστεί πιο ουσιαστικός, χωρίς να υπερβαίνει τα όρια των αντίστοιχων συνταγματικών αρμοδιοτήτων τους, προκειμένου να καλύπτονται και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης όταν ενεργούν ως όργανα εκτελεστικής εξουσίας.
4. Οι νομοθετικές εξουσίες και τα δικαιώματα εποπτείας του Κοινοβουλίου πρέπει να εξασφαλιστούν, να παγιωθούν και να ενισχυθούν. Παρομοίως, το Κοινοβούλιο θα μπορούσε να εξετάσει το ενδεχόμενο μεταρρύθμισης των μεθόδων εργασίας του, προκειμένου να ενισχυθεί η άσκηση των καθηκόντων του όσον αφορά τον πολιτικό έλεγχο επί της Επιτροπής.
5. Κάτι τέτοιο θα μπορούσε να συνεπάγεται την ενίσχυση της εκτελεστικής ικανότητας της Επιτροπής στον τομέα της οικονομικής και νομισματικής πολιτικής.
6. Η εφαρμογή των μέσων εποπτείας, αλλά κυρίως εκείνων που χρησιμοποιούνται για να καλείται η Επιτροπή να λογοδοτήσει, θα πρέπει να συνοδεύεται από διεξοδική ανάλυση ως προς τα λάθη που έγιναν και τα συναφή αίτια.
7. Ο συνδυασμός διαφόρων εποπτικών μέσων, τόσο για τη λογοδοσία όσο και για την κατεύθυνση, θα μπορούσε να αποφέρει καλύτερα αποτελέσματα όσον αφορά την κοινοβουλευτική εποπτεία στο ενωσιακό πλαίσιο.
8. Υπάρχουν μέσα που δεν εφαρμόζονται στην πράξη (όπως η πρόταση μομφής). Λόγω της στενότερης σχέσης μεταξύ του Κοινοβουλίου και της Επιτροπής που προκύπτει από τη διαδικασία των κορυφαίων υποψηφίων, και επειδή οι Επίτροποι ταυτίζονται με τις πολιτικές ομάδες του Κοινοβουλίου, ενδέχεται να καταστεί ακόμη πιο δύσκολη η χρήση τους στο μέλλον.
9. Η Επιτροπή θα πρέπει να εξετάζει πιο σοβαρά τις νομοθετικές πρωτοβουλίες που δρομολογεί το Κοινοβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 225 ΣΛΕΕ.
10. Θα πρέπει να ενισχυθεί η ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών κοινοβουλευτικού ελέγχου μεταξύ των εθνικών κοινοβουλίων, όπως η διεξαγωγή τακτικών συζητήσεων μεταξύ των αντίστοιχων υπουργών και των ειδικών επιτροπών στα εθνικά κοινοβούλια προτού και αφότου συνεδριάσει το Συμβούλιο, και με τους Επιτρόπους σε κατάλληλο περιβάλλον και χρονοδιάγραμμα, καθώς και συνεδριάσεων με τα εθνικά κοινοβούλια για ανταλλαγές με τους βουλευτές του ΕΚ.
11. Σε μελλοντική τροποποίηση της Συνθήκης, θα είναι αναγκαίο να τροποποιηθούν οι διατάξεις που αφορούν την πρόταση μομφής, προκειμένου να μειωθεί το απαιτούμενο κατώτατο όριο και να θεσπιστούν διαδικασίες για τη λογοδοσία μεμονωμένων Επιτρόπων έναντι του Κοινοβουλίου κατά τη διάρκεια της θητείας τους.

12. Η πρόταση του Κοινοβουλίου για κανονισμό σχετικά με το δικαίωμα εξέτασης των πραγμάτων θα πρέπει να εγκριθεί ταχέως, προκειμένου να παραχωρηθούν στο Κοινοβούλιο αποτελεσματικές εξουσίες που θα του επιτρέπουν να εφαρμόζει το βασικό αυτό κοινοβουλευτικό μέσο για τη λογοδοσία της εκτελεστικής εξουσίας.
13. Απαιτούνται σαφείς κανόνες για την οριοθέτηση μεταξύ εκτελεστικών και κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, προκειμένου να διασφαλιστεί ο κατάλληλος κοινοβουλευτικός έλεγχος.
14. Η Επιτροπή θα πρέπει να αναθεωρήσει τις διοικητικές της διαδικασίες σχετικά με τον διορισμό του Γενικού Γραμματέα, των γενικών διευθυντών και των διευθυντών της· θα μπορούσαν επίσης να προβλέπονται κοινοβουλευτικές ακροάσεις υψηλόβαθμων υπαλλήλων του εκτελεστικού σκέλους της ΕΕ, στο πλαίσιο της περαιτέρω κοινοβουλευτικοποίησης της θεσμικής δομής της Ένωσης.

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων των Συνθηκών που αφορούν την εξουσία του Κοινοβουλίου να ασκεί πολιτικό έλεγχο στην Επιτροπή (2018/2113(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τις διατάξεις της Συνθήκης που αφορούν την πολιτική εποπτεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, και ιδιαίτερα τα άρθρα 14, 17 και 25 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) και τα άρθρα 121, 159, 161, 175, 190, 225, 226, 230, 233, 234, 249, 290, 291, 319 και 325 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ),
- έχοντας υπόψη το άρθρο 17 ΣΕΕ, σύμφωνα με το οποίο ανατίθεται στην Επιτροπή η προαγωγή του κοινού συμφέροντος της Ένωσης και η αποκλειστική δυνατότητα ανάληψης πρωτοβουλιών «για τον σκοπό αυτόν»,
- έχοντας υπόψη τη συμφωνία-πλαίσιο για τις σχέσεις μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,
- έχοντας υπόψη τη διοργανική συμφωνία του 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου και τη διοργανική συμφωνία του 2013 για τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 16ης Φεβρουαρίου 2017 σχετικά με τη βελτίωση της λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης με βάση τις δυνατότητες της Συνθήκης της Λισαβόνας¹,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 16ης Φεβρουαρίου 2017 σχετικά με πιθανές εξελίξεις και αναπροσαρμογές στην τρέχουσα θεσμική δομή της Ευρωπαϊκής Ένωσης²,
- έχοντας υπόψη την απόφασή του της 7ης Φεβρουαρίου 2018 σχετικά με την αναθεώρηση της συμφωνίας-πλαίσιο για τις σχέσεις μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, και ιδιαίτερα τις παραγράφους 2 και 8 όπου επαναβεβαιώνεται περαιτέρω ότι η διαδικασία των κορυφαίων υποψηφίων (*Spitzenkandidaten*) αποτελεί μια επιτυχημένη συνταγματική και πολιτική πρακτική που αντικατοπτρίζει τη διοργανική ισορροπία που προβλέπεται από τις Συνθήκες³,
- έχοντας υπόψη το νομοθετικό ψήφισμά του της 16ης Απριλίου 2014 σχετικά με πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις λεπτομερείς διατάξεις που διέπουν την άσκηση του δικαιώματος εξέτασης των πραγμάτων από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την κατάργηση της απόφασης 95/167/EK, Ευρατόμ, ΕΚΑΧ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής⁴, καθώς και τις εν εξελίξει διοργανικές διαπραγματεύσεις,

¹ ΕΕ C 252 της 18.7.2018, σ. 215.

² ΕΕ C 252 της 18.7.2018, σ. 201.

³ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2018)0030.

⁴ ΕΕ C 443 της 22.12.2017, σ. 39.

- έχοντας υπόψη την έκθεση της Ευρωπαϊκής Διαμεσολαβήτριας σχετικά με τις συνεδριάσεις και την επιθεώρηση των εγγράφων, για τις συνδεδεμένες καταγγελίες 488/2018/KR και 514/2018/KR όσον αφορά τον διορισμό του νέου Γενικού Γραμματέα της Επιτροπής, καθώς και τη σύστασή της επί των καταγγελιών αυτών,
 - έχοντας υπόψη τον Κανονισμό του, συμπεριλαμβανομένου του άρθρου 52 του Κανονισμού, καθώς και το άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχείο ε) και το παράρτημα 3 της απόφασης της Διάσκεψης των Προέδρων, της 12ης Δεκεμβρίου 2002, σχετικά με τη διαδικασία για την εξουσιοδότηση εκπόνησης εκθέσεων πρωτοβουλίας,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Συνταγματικών Υποθέσεων και τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Ελέγχου του Προϋπολογισμού (A8-0033/2019),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι το θεσμικό πλαίσιο της Ένωσης, όπως κατοχυρώνεται στις Συνθήκες, αναθέτει στο Κοινοβούλιο, ως νομοθετικό όργανο της Ένωσης, την ευθύνη της πολιτικής εποπτείας επί της Επιτροπής·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Κοινοβούλιο διαθέτει σειρά μέσων για να καλεί την Επιτροπή να λογοδοτήσει, όπως η πρόταση μομφής (άρθρα 17 ΣΕΕ και 234 ΣΛΕΕ), η δυνατότητα να ζητήσει από τον Πρόεδρο της Επιτροπής να αποσύρει την εμπιστοσύνη του σε μεμονωμένο μέλος της Επιτροπής (άρθρο 118 παράγραφος 10 του Κανονισμού του Κοινοβουλίου), το δικαίωμα εξέτασης των πραγμάτων (άρθρο 226 ΣΛΕΕ), η αρμοδιότητα ελέγχου των κατ' εξουσιοδότηση και των εκτελεστικών πράξεων (άρθρα 290 και 291 ΣΛΕΕ), το δικαίωμα υποβολής προφορικών και γραπτών ερωτήσεων (άρθρο 230 εδάφιο 2 ΣΛΕΕ), και το δικαίωμά του να ασκήσει προσφυγή κατά της Επιτροπής σε θέματα νομιμότητας (άρθρο 263 ΣΛΕΕ) ή σε περίπτωση παράλειψης από μέρος της Επιτροπής·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, πέρα από τα μέσα αυτά, το Κοινοβούλιο διαθέτει σειρά εργαλείων κατευθυντήριας εποπτείας, χάρη στα οποία μπορεί να διαμορφώνει προορατικά το ευρωπαϊκό πολιτικό θεματολόγιο·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο προϋπολογισμός είναι το σημαντικότερο εργαλείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την εκπλήρωση των στόχων και των στρατηγικών της και, ως εκ τούτου, ο δημοσιονομικός έλεγχος κατέχει ύψιστη σημασία·
- E. λαμβάνοντας υπόψη ότι η διαδικασία των κορυφαίων υποψηφίων αντανακλά τη διοργανική ισορροπία μεταξύ του Κοινοβουλίου και της Επιτροπής και έχει, ως εκ τούτου, παγιώσει και ενισχύσει σημαντικά τη σχέση μεταξύ των δύο θεσμικών οργάνων, με αποτέλεσμα τη μεγαλύτερη πολιτικοποίηση της Επιτροπής, πράγμα που θα πρέπει να συνεπάγεται αυξημένο κοινοβουλευτικό έλεγχο των εκτελεστικών της καθηκόντων·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με το άρθρο 17 ΣΕΕ, ο Πρόεδρος της Επιτροπής εκλέγεται από το Κοινοβούλιο κατόπιν πρότασης των αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων της ΕΕ, με τη συνεκτίμηση των αποτελεσμάτων των ευρωπαϊκών εκλογών και των διαβουλεύσεων με το Κοινοβούλιο· λαμβάνοντας υπόψη ότι το άρθρο 17 ΣΕΕ επίσης προβλέπει ότι θα πρέπει να ακολουθείται η ίδια διαδικασία σε περίπτωση που το Κοινοβούλιο απορρίψει τον προτεινόμενο υποψήφιο, συμπεριλαμβανομένης της διαβούλευσης με το Κοινοβούλιο·

- Z. λαμβάνοντας υπόψη ότι όλοι οι ορισθέντες Επίτροποι υπόκεινται σε ακρόαση προτού αναλάβει καθήκοντα το Σώμα των Επιτρόπων, και λαμβάνοντας υπόψη ότι κατά τη διάρκεια της θητείας του το Κοινοβούλιο μπορεί να επανεξετάσει τις δεσμεύσεις και τις προτεραιότητες που είχαν διατυπώσει οι ορισθέντες Επίτροποι κατά τις ακροάσεις προ του διορισμού τους, και μεταξύ άλλων να αξιολογήσει κατά πόσο πληρούν, βάσει του προσωπικού τους υπόβαθρου, τις προϋποθέσεις που απαιτεί το αξίωμα·
- H. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι Συνθήκες παραχωρούν στο Κοινοβούλιο το δικαίωμα να ψηφίζει επί πρότασης μομφής κατά του συνόλου της Επιτροπής, αλλά όχι να αποσύρει την εμπιστοσύνη του σε μεμονωμένο Επίτροπο·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, παρά τη συλλογική ευθύνη του Σώματος των Επιτρόπων, το Κοινοβούλιο θα πρέπει να διασφαλίζει την αποτελεσματική πολιτική εποπτεία του ατομικού έργου κάθε Επιτρόπου·
- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο πρόσφατος διορισμός του νέου Γενικού Γραμματέα της Επιτροπής προκάλεσε σοβαρές ανησυχίες όσον αφορά τον ρόλο και την πολιτική επιρροή που ασκούν οι υψηλόβαθμοι υπάλληλοι της Επιτροπής·
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι θα πρέπει να διεξαχθεί νέα διαδικασία βάσει κανόνων για την πλήρωση της θέσης του Γενικού Γραμματέα της Επιτροπής όταν διοριστούν το 2019 ο νέος Πρόεδρος της Επιτροπής και οι νέοι Επίτροποι·
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή υποχρεούται, βάσει της Συνθήκης, να υποβάλλει τακτικά στο Κοινοβούλιο: γενική έκθεση περί της δραστηριότητας της Ένωσης (άρθρο 249 ΣΛΕΕ) ανά έτος· έκθεση σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων για την απαγόρευση των διακρίσεων και την ιθαγένεια της Ένωσης (άρθρο 25 ΣΛΕΕ) ανά τριετία· έκθεση για τα αποτελέσματα της πολυμερούς εποπτείας επί της οικονομικής πολιτικής (άρθρο 121 παράγραφος 5 ΣΛΕΕ)· έκθεση για την πρόοδο της υλοποίησης των στόχων της κοινωνικής πολιτικής (άρθρα 159 και 161 ΣΛΕΕ) ανά έτος· έκθεση σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί για την υλοποίηση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής (άρθρο 175 ΣΛΕΕ) ανά τριετία· έκθεση σχετικά με τις δραστηριότητες στον τομέα της έρευνας στην Ένωση (άρθρο 190 ΣΛΕΕ) ανά έτος· έκθεση για την καταπολέμηση της απάτης (άρθρο 325 ΣΛΕΕ) ανά έτος· και έκθεση σχετικά με την πρόοδο των διαπραγματεύσεων με τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς (άρθρο 207 ΣΛΕΕ)·
- ΙΓ. λαμβάνοντας επιπλέον υπόψη ότι, όσον αφορά το του παράγωγο δίκαιο, ανατίθεται στην Επιτροπή η επανεξέταση και η αξιολόγηση διαφόρων οδηγιών και κανονισμών και η υποβολή εκθέσεων επί των ευρημάτων της·
- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, χάρη στην έγκριση της συμφωνίας-πλαίσιο για τις σχέσεις μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το Κοινοβούλιο απέκτησε πρόσθετη ισχύ όσον αφορά τη διαμόρφωση του νομοθετικού θεματολογίου που προτείνει η Επιτροπή στο ετήσιο πρόγραμμα εργασιών της·
- ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, με την έγκριση της Συνθήκης της Λισαβόνας, το Κοινοβούλιο κατέστη πραγματικός συννομοθέτης στον δημοσιονομικό τομέα και έχει την ευθύνη να χορηγεί απαλλαγή στην Επιτροπή για την εκτέλεση του προϋπολογισμού της Ένωσης·

- ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, μετά την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισαβόνας, το Κοινοβούλιο διεύρυνε την επιρροή του επί του ελέγχου των εξωτερικών πολιτικών της ΕΕ, με την απόκτηση της εξουσίας έγκρισης όσον αφορά τη σύναψη διεθνών συμφωνιών και, ως εκ τούτου, του δικαιώματος να ενημερώνεται αμέσως και πλήρως από την Επιτροπή σε όλα τα στάδια της διαπραγμάτευσης των εν λόγω συμφωνιών (άρθρο 218 ΣΛΕΕ και άρθρο 50 ΣΕΕ)·
- ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι διαπραγματεύσεις με το Ηνωμένο Βασίλειο για την αποχώρησή του από την Ευρωπαϊκή Ένωση διεξήχθησαν υπό υποδειγματικές συνθήκες όσον αφορά τη διαφάνεια και τη συμμετοχή του Κοινοβουλίου·
- ΙΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι διαφέρει σημαντικά ο βαθμός ελέγχου που δικαιούται να ασκήσει το Κοινοβούλιο σε κατ' εξουσιοδότηση και σε εκτελεστικές πράξεις· λαμβάνοντας υπόψη ότι το Κοινοβούλιο έχει δικαίωμα αρνησικυρίας επί κατ' εξουσιοδότηση πράξης ή/και ανάκλησης της εξουσιοδότησης, αλλά η ισχύς του στην περίπτωση των εκτελεστικών πράξεων είναι πολύ μικρότερη·
- ΙΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η υφιστάμενη θεσμική δομή της Ένωσης και η έλλειψη σαφούς ορισμού της εκτελεστικής εξουσίας στις Συνθήκες καθιστούν περίπλοκη την έννοια του εκτελεστικού σκέλους της ΕΕ και κατακερματισμένη σε ευρωπαϊκό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο·
- Κ. λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι απαραίτητη η ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των εθνικών και περιφερειακών κοινοβουλίων, σύμφωνα με τις αντίστοιχες συνταγματικές αρμοδιότητές τους και σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 2 ΣΕΕ, προκειμένου να αντιμετωπιστεί το ζήτημα του κοινοβουλευτικού ελέγχου των εκτελεστικών καθηκόντων όσον αφορά την εφαρμογή της ευρωπαϊκής νομοθεσίας·
- ΚΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η διαφάνεια και η ενεργός συμμετοχή του Κοινοβουλίου στις διαπραγματεύσεις με το Ηνωμένο Βασίλειο είχαν θετικό αντίκτυπο στην έκβασή τους, δεδομένου ότι δημιούργησαν κλίμα εμπιστοσύνης και ενότητας, και ως εκ τούτου θα πρέπει να αποτελούν πηγή έμπνευσης για μελλοντικές πρακτικές διεθνών διαπραγματεύσεων·

Κύρια συμπεράσματα

1. υπενθυμίζει ότι ο έλεγχος επί των οργάνων της ΕΕ αποτελεί έναν από τους κύριους ρόλους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, και ότι η λογοδοσία της Επιτροπής προς το Κοινοβούλιο αποτελεί βασική αρχή της λειτουργίας της ΕΕ και του εσωτερικού δημοκρατικού ελέγχου·
2. πιστεύει ότι το Κοινοβούλιο δεν αξιοποιεί πλήρως όλα τα μέσα που διαθέτει για τον πολιτικό έλεγχο επί της εκτελεστικής εξουσίας, για διάφορους λόγους, ορισμένοι εκ των οποίων είναι εγγενείς στη θεσμική δομή της Ένωσης, ενώ άλλοι προκύπτουν, για παράδειγμα, από τη μεταβαλλόμενη διοργανική δυναμική, η οποία έχει καταστήσει δύσκολη την εφαρμογή ορισμένων μέσων ή ανεπαρκή την αποτελεσματικότητά τους·
3. αναγνωρίζει το δυναμικό και την επιτυχή εφαρμογή της διαδικασίας των κορυφαίων υποψηφίων, καθώς επιτρέπει σε όλους τους ευρωπαίους πολίτες να έχουν άμεσο λόγο

στην επιλογή του Προέδρου της Επιτροπής μέσω της ψήφου τους υπέρ μιας λίστας στην πρώτη θέση της οποίας βρίσκεται ο υποψήφιος της επιλογής τους· ως εκ τούτου, υποστηρίζει σθεναρά τη συνέχιση της πρακτικής αυτής σε μελλοντικές ευρωπαϊκές εκλογές, και προτρέπει όλες τις πολιτικές δυνάμεις να συμμετάσχουν στη διαδικασία αυτή·

4. είναι πεπεισμένο ότι, στις ευρωπαϊκές εκλογές, οι κορυφαίοι υποψήφιοι θα πρέπει να αναγράφονται στην πρώτη θέση της λίστας κάθε ευρωπαϊκού πολιτικού κόμματος·
5. υπενθυμίζει ότι η ενίσχυση της πολιτικής σχέσης μεταξύ του Κοινοβουλίου και της Επιτροπής που προκύπτει από τη διαδικασία των κορυφαίων υποψηφίων δεν θα πρέπει να συνεπάγεται τη λιγότερο αυστηρή εποπτεία της Επιτροπής από το Κοινοβούλιο·
6. υπενθυμίζει ότι στόχος του κατώτατου ορίου που κατοχυρώνεται στις Συνθήκες όσον αφορά την πρόταση μομφής είναι να χρησιμοποιείται αποτελεσματικά το μέσο αυτό μόνο σε σοβαρές περιπτώσεις· αναγνωρίζει ότι, όπως στις περισσότερες κοινοβουλευτικές δημοκρατίες, η δυνατότητα υποβολής πρότασης μομφής έχει κατά κύριο λόγο αποτρεπτικό χαρακτήρα· προτείνει, ωστόσο, στο πλαίσιο της μελλοντικής τροποποίησης της Συνθήκης, να μελετηθούν ή να εξεταστούν δυνατότητες μείωσης του κατώτατου ορίου με συνετό τρόπο, χωρίς να θίγεται η θεσμική ισορροπία που προβλέπουν οι Συνθήκες·
7. επισημαίνει ότι η πολιτικοποίηση της Επιτροπής αποτελεί άμεση συνέπεια των τροποποιήσεων που εισήγαγε η Συνθήκη της Λισαβόνας· σημειώνει ότι οι τροποποιήσεις αυτές δεν περιλαμβάνουν την έγκριση διατάξεων που θα επέτρεπαν τη λογοδοσία μεμονωμένων Επιτρόπων·
8. αποδοκιμάζει έντονα το γεγονός ότι, όπως εξέφρασε η Διαμεσολαβήτρια, η Επιτροπή δεν συμμορφώθηκε, κατά τον διορισμό του Γενικού Γραμματέα της, ούτε με το γράμμα ούτε με το πνεύμα των σχετικών κανόνων·
9. επισημαίνει ότι οι Συνθήκες δεν παρέχουν σαφή ορισμό του εκτελεστικού σκέλους της ΕΕ και ότι τα αρμόδια θεσμικά όργανα ποικίλουν στους διάφορους τομείς πολιτικής, ανάλογα με το αν θεωρούνται ότι υπάγονται στις κοινές ή στις αποκλειστικές αρμοδιότητες της Ένωσης·
10. θεωρεί αναγκαίο να θεσπιστεί ένα νομοθετικό σύστημα με πραγματικά δύο σώματα, ήτοι το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο, με την Επιτροπή να αντιπροσωπεύει την εκτελεστική εξουσία·
11. επισημαίνει ότι ο εποπτικός ρόλος του Κοινοβουλίου επί της εκτελεστικής εξουσίας συμπληρώνεται από αρμοδιότητες παρόμοιες με εκείνες που έχουν τα εθνικά κοινοβούλια επί της αντίστοιχης εκτελεστικής εξουσίας όσον αφορά ευρωπαϊκά ζητήματα· είναι της άποψης ότι η εν λόγω λογοδοσία αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο του ρόλου που διαδραματίζουν τα εθνικά νομοθετικά σώματα στην Ευρωπαϊκή Ένωση·
12. θεωρεί ότι η άσκηση ελέγχου επί της εκτελεστικής εξουσίας από το Κοινοβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 14 ΣΕΕ έχει καταστεί δύσκολη, αν όχι ενίοτε αδύνατη, λόγω της έλλειψης σαφούς καταλόγου των ενωσιακών αρμοδιοτήτων και πολιτικών και λόγω της πολυεπίπεδης κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ της ευρωπαϊκής, εθνικής και

περιφερειακής εκτελεστικής εξουσίας·

13. υπενθυμίζει ότι οι Συνθήκες δεν αναθέτουν στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο νομοθετικά καθήκοντα, ούτε του εκχωρούν το δικαίωμα νομοθετικής πρωτοβουλίας· εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι, ενάντια στο πνεύμα και στο γράμμα των Συνθηκών, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έχει λάβει διάφορες σημαντικές πολιτικές αποφάσεις εκτός του πλαισίου της Συνθήκης, με αποτέλεσμα να εξαιρούνται εξ ορισμού οι αποφάσεις αυτές από την εποπτεία του Κοινοβουλίου και να υπονομεύεται η δημοκρατική λογοδοσία, η οποία είναι απαραίτητη όσον αφορά τις εν λόγω ευρωπαϊκές πολιτικές·
14. υπενθυμίζει ότι η Συνθήκη εκχωρεί στο Κοινοβούλιο σημαντικές εξουσίες πολιτικού ελέγχου μέσω των ετήσιων διαδικασιών του προϋπολογισμού και της απαλλαγής·
15. επισημαίνει ότι η απαλλαγή αποτελεί ετήσια πολιτική διαδικασία που εξασφαλίζει τον εκ των υστέρων δημοκρατικό έλεγχο της εκτέλεσης του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης από την Επιτροπή με δική της ευθύνη και σε συνεργασία με τα κράτη μέλη·
16. επισημαίνει ότι η διαδικασία απαλλαγής έχει αποδειχθεί ισχυρό εργαλείο που έχει επηρεάσει τη θετική εξέλιξη του δημοσιονομικού συστήματος της ΕΕ, τη δημοσιονομική διαχείριση, τη διαμόρφωση προτεραιοτήτων και τον τρόπο με τον οποίο αναπτύσσονται και εφαρμόζονται οι πολιτικές της ΕΕ, και έχει παράλληλα συμβάλει στην αύξηση της πολιτικής επιρροής του Κοινοβουλίου·
17. τονίζει ότι το άρθρο 318 ΣΛΕΕ προσθέτει ένα νέο μέσο στην εργαλειοθήκη της απαλλαγής για την εκτέλεση του προϋπολογισμού: την αξιολόγηση των οικονομικών της Ένωσης με βάση τα αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί·
18. διαπιστώνει με ανησυχία ότι δεν υπάρχει πραγματική νομική κύρωση εάν το Κοινοβούλιο αποφασίσει να μην χορηγήσει απαλλαγή στην Επιτροπή· θεωρεί, ωστόσο, ότι η μη χορήγηση απαλλαγής εκπέμπει ένα ισχυρό πολιτικό μήνυμα, καθώς σημαίνει ότι το Κοινοβούλιο δεν έχει επαρκή εμπιστοσύνη στη λογοδοσία της Επιτροπής και, ως εκ τούτου, δεν θα πρέπει να μείνει αναπάντητη από την Επιτροπή, αλλά να οδηγήσει σε συγκεκριμένες ενέργειες επακολούθησης με στόχο τη βελτίωση της κατάστασης·
19. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι, χωρίς την καλόπιστη συνεργασία του Συμβουλίου, είναι αδύνατος ο έλεγχος του προϋπολογισμού του Συμβουλίου με την θεσμική πρακτική της απαλλαγής για τον προϋπολογισμό από το Κοινοβούλιο, και ότι η κατάσταση αυτή συνιστά σοβαρή παράβαση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη Συνθήκη, όπου ορίζεται ότι το Κοινοβούλιο ελέγχει το σύνολο του προϋπολογισμού της Ένωσης·
20. συνιστά, με γνώμονα την διεύρυνση της εξουσίας του Κοινοβουλίου για τον έλεγχο του προϋπολογισμού ώστε να καλύπτει το σύνολο του προϋπολογισμού της Ένωσης, να δρομολογηθούν διαπραγματεύσεις μεταξύ του Συμβουλίου, της Επιτροπής και του Κοινοβουλίου, προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι το Κοινοβούλιο έχει δικαίωμα πρόσβασης στις πληροφορίες που αφορούν τον τρόπο εκτέλεσης του προϋπολογισμού από το Συμβούλιο, είτε απευθείας είτε μέσω της Επιτροπής, και ότι το Συμβούλιο απαντά στις γραπτές ερωτήσεις του Κοινοβουλίου και παρίσταται σε ακροάσεις και

συζητήσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού του· είναι της άποψης ότι, σε περίπτωση αποτυχίας των διαπραγματεύσεων αυτών, το Κοινοβούλιο θα πρέπει να χορηγεί απαλλαγή μόνο στην Επιτροπή και να συμπεριλαμβάνει στη συνολική απαλλαγή χωριστά ψηφίσματα όσον αφορά τα διάφορα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης, ώστε να εξασφαλίζει ότι κανένα τμήμα του προϋπολογισμού της ΕΕ δεν εκτελείται χωρίς τον κατάλληλο έλεγχο·

21. υπενθυμίζει ότι τα θεσμικά όργανα δεν έχουν υλοποιήσει ακόμα τη δέσμευσή τους όσον αφορά τη θέσπιση κριτηρίων για την οριοθέτηση της χρήσης των κατ' εξουσιοδότηση και των εκτελεστικών πράξεων, παρόλο που η διοργανική συμφωνία για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου έχει βελτιώσει τη διαφάνεια της διαδικασίας των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων·
22. επισημαίνει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 247 του δημοσιονομικού κανονισμού, η Επιτροπή πρέπει να κοινοποιεί στο Κοινοβούλιο το αργότερο έως την 31η Ιουλίου του ακόλουθου οικονομικού έτους ένα ενοποιημένο σύνολο δημοσιονομικών εκθέσεων και εκθέσεων λογοδοσίας που περιλαμβάνει, ιδιαίτερα, τους οριστικούς ενοποιημένους λογαριασμούς, την ετήσια έκθεση διαχείρισης και επιδόσεων και την αξιολόγηση των οικονομικών της Ένωσης με βάση τα αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί σύμφωνα με το άρθρο 318 ΣΛΕΕ·

Συστάσεις

23. συνιστά να συνδυαστούν τα μέσα λογοδοσίας της Επιτροπής και τα μέσα κατευθυντήριου ελέγχου, ούτως ώστε να μεγιστοποιηθεί η αποτελεσματικότητα αμφοτέρων·
24. επιμένει ότι οι νομοθετικές εξουσίες και τα δικαιώματα εποπτείας του Κοινοβουλίου πρέπει να εξασφαλιστούν, να παγιωθούν και να ενισχυθούν, μεταξύ άλλων μέσω διοργανικών συμφωνιών και μέσω της αξιοποίησης της αντίστοιχης νομικής βάσης από την Επιτροπή·
25. θεωρεί αναγκαίο να μεταρρυθμίσει το Κοινοβούλιο τις μεθόδους εργασίας του, προκειμένου να ενισχυθεί η άσκηση των καθηκόντων του όσον αφορά τον πολιτικό έλεγχο επί της Επιτροπής·
26. καλεί την Επιτροπή να λαμβάνει πιο σοβαρά υπόψη τις νομοθετικές πρωτοβουλίες που δρομολογεί το Κοινοβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 225 ΣΛΕΕ· καλεί τον επόμενο Πρόεδρο της Επιτροπής να δεσμευτεί για την επίτευξη του στόχου αυτού, και επικροτεί τις αντίστοιχες δηλώσεις των κορυφαίων υποψηφίων επί του θέματος· επιθυμεί να καταλήγουν περισσότερες πρωτοβουλίες σε νομοθετικές προτάσεις· υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 10 της διοργανικής συμφωνίας για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου, η Επιτροπή δεσμεύεται να λαμβάνει εγκαίρως και λεπτομερώς υπόψη αιτήματα για προτάσεις ενωσιακών πράξεων·
27. επικροτεί την Επιτροπή για τη θετική συνέχεια που έδωσε στις συστάσεις του Κοινοβουλίου, τις οποίες διατύπωσε στο ψήφισμά του της 16ης Φεβρουαρίου 2017 σχετικά με τη βελτίωση της λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης με βάση τις δυνατότητες της Συνθήκης της Λισαβόνας·

28. θεωρεί ότι, μολονότι το Κοινοβούλιο δεν έχει επισήμως δικαίωμα νομοθετικής πρωτοβουλίας δυνάμει των ισχυουσών Συνθηκών, θα πρέπει να εξεταστεί σοβαρά το ενδεχόμενο να του εκχωρηθεί το δικαίωμα νομοθετικής πρωτοβουλίας στο πλαίσιο μελλοντικής τροποποίησης της Συνθήκης·
29. ενθαρρύνει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών κοινοβουλευτικού ελέγχου μεταξύ των εθνικών κοινοβουλίων, όπως η διεξαγωγή τακτικών συζητήσεων μεταξύ των αντίστοιχων υπουργών και των ειδικών επιτροπών στα εθνικά κοινοβούλια προτού και αφότου συνεδριάσει το Συμβούλιο, και με τους Επιτρόπους σε κατάλληλο περιβάλλον και χρονοδιάγραμμα, καθώς και συνεδριάσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με τα εθνικά κοινοβούλια· ενθαρρύνει τη θέσπιση τακτικών ανταλλαγών υπαλλήλων των θεσμικών οργάνων και προσωπικού των πολιτικών ομάδων μεταξύ των διοικήσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των εθνικών κοινοβουλίων, και μεταξύ των διοικήσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών και των περιφερειών των κρατών μελών που διαθέτουν νομοθετικές αρμοδιότητες·
30. πιστεύει ότι η καθιέρωση ετήσιας Ευρωπαϊκής Εβδομάδας θα επέτρεπε στους βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και στους Επιτρόπους, και δη στους Αντιπροέδρους που είναι επικεφαλής ομάδων εργασίας, να παρίστανται ενώπιον όλων των εθνικών κοινοβουλευτικών συνελεύσεων, για να συζητούν και να αναπτύσσουν το ευρωπαϊκό θεματολόγιο μαζί με εθνικούς βουλευτές και εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών· επισημαίνει το ενδεχόμενο να ενισχύσει η πρωτοβουλία αυτή τη δημοκρατική λογοδοσία της Επιτροπής που απαιτείται από τη Συνθήκη της Λισαβόνας·
31. καλεί το Κοινοβούλιο να ενισχύσει την ικανότητά του για τον έλεγχο της εκπόνησης και της εφαρμογής των κατ' εξουσιοδότηση και των εκτελεστικών πράξεων·
32. επικροτεί τις προσπάθειες που καταβάλλονται αυτή τη στιγμή από τα τρία θεσμικά όργανα για τη θέσπιση σαφών κριτηρίων, ώστε να προσδιοριστούν οι τρόποι χρήσης των κατ' εξουσιοδότηση και των εκτελεστικών πράξεων· ζητεί να εφαρμοστούν τα κριτήρια αυτά το συντομότερο δυνατόν·
33. προτρέπει τα εθνικά κοινοβούλια, καθώς και τα περιφερειακά κοινοβούλια κατά περίπτωση, να αυξήσουν την ικανότητά τους να ελέγχουν την αντίστοιχη εκτελεστική εξουσία όταν λαμβάνει αποφάσεις ή προτείνει κανονισμούς για την εφαρμογή ή την ανάθεση της ευρωπαϊκής νομοθεσίας·
34. θεωρεί αναγκαίο να βελτιωθούν, σε μελλοντική τροποποίηση της Συνθήκης, τα μέσα για τη λογοδοσία μεμονωμένων Επιτρόπων στο Κοινοβούλιο κατά τη διάρκεια της θητείας τους, με βάση τις κάπως περιορισμένες υφιστάμενες διατάξεις της συμφωνίας-πλαίσιο για τις σχέσεις μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής·
35. καλεί την Επιτροπή και το Συμβούλιο να δρομολογήσουν, σύμφωνα με την αρχή της καλόπιστης συνεργασίας, πολιτικό διάλογο όσον αφορά την πρόταση του Κοινοβουλίου για κανονισμό σχετικά με το δικαίωμα εξέτασης των πραγμάτων, προκειμένου να ανατεθούν στο Κοινοβούλιο αποτελεσματικές εξουσίες που θα του επιτρέπουν να εφαρμόζει το βασικό αυτό κοινοβουλευτικό μέσο ελέγχου επί της εκτελεστικής εξουσίας, το οποίο είναι απολύτως απαραίτητο σε όλα τα κοινοβουλευτικά συστήματα παγκοσμίως·

36. είναι πεπεισμένο όσον αφορά τη χρησιμότητα των κοινοβουλευτικών ερωτήσεων ως εργαλείου εποπτείας· θεωρεί, ως εκ τούτου, αναγκαίο να πραγματοποιηθεί σε βάθος αξιολόγηση της ποιότητας των απαντήσεων που παρέχει η Επιτροπή στις ερωτήσεις των βουλευτών, καθώς και του αριθμού και της ποιότητας των ερωτήσεων που υποβάλλουν οι βουλευτές·
37. θεωρεί ότι η ώρα των ερωτήσεων αποτελεί σημαντικό στοιχείο του κοινοβουλευτικού ελέγχου επί της εκτελεστικής εξουσίας· καλεί τη Διάσκεψη των Προέδρων να θέσει και πάλι την ώρα των ερωτήσεων στην ημερήσια διάταξη της Ολομέλειας, σύμφωνα με το άρθρο 129 του Κανονισμού·
38. καλεί για μια ακόμη φορά την Επιτροπή να αναθεωρήσει τις διοικητικές της διαδικασίες σχετικά με τον διορισμό του Γενικού Γραμματέα, των γενικών διευθυντών και των διευθυντών της, με στόχο να διασφαλίζεται πλήρως ότι επιλέγονται οι καλύτεροι υποψήφιοι σε πλαίσιο μέγιστης διαφάνειας και ίσων ευκαιριών·
- ο
- ο ο
39. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, στα εθνικά κοινοβούλια των κρατών μελών και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών.

8.1.2019

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

προς την Επιτροπή Συνταγματικών Υποθέσεων

σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων των Συνθηκών που αφορούν την εξουσία του Κοινοβουλίου να ασκεί πολιτικό έλεγχο στην Επιτροπή (2018/2113(INI))

Συντάκτης γνωμοδότησης: Tomáš Zdehonský

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Ελέγχου του Προϋπολογισμού καλεί την Επιτροπή Συνταγματικών Υποθέσεων, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Κοινοβούλιο έχει εντολή να διασφαλίζει την άσκηση δημοκρατικού ελέγχου στην Επιτροπή, ο οποίος έχει πολιτικό χαρακτήρα αλλά περιλαμβάνει διαφορετικές πτυχές και διαδικασίες·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο προϋπολογισμός είναι το σημαντικότερο εργαλείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την εκπλήρωση των στόχων και των στρατηγικών της και, ως εκ τούτου, ο δημοσιονομικός έλεγχος κατέχει ύψιστη σημασία·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, παρά την προσήλωση της Επιτροπής στις επιδόσεις, η κατάρτιση του προϋπολογισμού βάσει δραστηριοτήτων παραμένει -δυστυχώς- θεμελιώδης αρχή στο πλαίσιο της εκπόνησης του προϋπολογισμού της Ένωσης·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων και ο έλεγχος των επιδόσεων βασίζονται στους στόχους που τίθενται εξ αρχής σε επίπεδο προγραμματισμού·
- E. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αξιολόγηση είναι ένα μέσο για την διαπίστωση και κατανόηση των αποτελεσμάτων και του αντίκτυπου μιας διαδικασίας, καθώς και για την εξεύρεση εναλλακτικών που συμβάλλουν στη λήψη αποφάσεων που οδηγούν σε περαιτέρω βελτίωση της διαδικασίας·

1. επισημαίνει ότι η άσκηση ελέγχου στα όργανα της ΕΕ αποτελεί το λόγο ύπαρξης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και ότι η υποχρέωση λογοδοσίας της Επιτροπής προς το Κοινοβούλιο αποτελεί βασική αρχή της λειτουργίας της ΕΕ και του εσωτερικού δημοκρατικού ελέγχου·
2. επισημαίνει ότι η απαλλαγή αποτελεί ετήσια πολιτική διαδικασία που εξασφαλίζει τον εκ των υστέρων δημοκρατικό έλεγχο της εκτέλεσης του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης από την Επιτροπή με δική της ευθύνη και σε συνεργασία με τα κράτη μέλη·
3. επισημαίνει ότι η διαδικασία απαλλαγής έχει αποδειχθεί ισχυρό εργαλείο που έχει επηρεάσει την θετική εξέλιξη του δημοσιονομικού συστήματος της ΕΕ, τη δημοσιονομική διαχείριση, τη διαμόρφωση προτεραιοτήτων και τον τρόπο με τον οποίο αναπτύσσονται και εφαρμόζονται οι πολιτικές της ΕΕ, συμβάλλοντας παράλληλα στην αύξηση της πολιτικής επιρροής του Κοινοβουλίου·
4. τονίζει ότι κύριος σκοπός της διαδικασίας απαλλαγής είναι να ελεγχθεί η ορθή διαχείριση των κονδυλίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να διασφαλισθεί ότι κάθε χρόνο εμφανίζεται στον ισολογισμό το σύνολο των εσόδων και των δαπανών της Ένωσης, το υπόλοιπο του οικονομικού έτους και το ενεργητικό και παθητικό της Ένωσης·
5. επισημαίνει ότι η απόφαση του Κοινοβουλίου να χορηγήσει, να αναβάλει ή να αρνηθεί την απαλλαγή βασίζεται πρωτίστως, αν και όχι αποκλειστικά, στον έλεγχο που ασκεί το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, το οποίο εξετάζει την αξιοπιστία των λογαριασμών καθώς και τη νομιμότητα και την κανονικότητα των σχετικών πράξεων·
6. τονίζει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), το Ελεγκτικό Συνέδριο πρέπει να ελέγχει κατά πόσον όλα τα έσοδα έχουν εισπραχθεί και όλες οι δαπάνες έχουν πραγματοποιηθεί με νόμιμο και κανονικό τρόπο και εάν η δημοσιονομική διαχείριση υπήρξε χρηστή· επισημαίνει ότι, ενεργώντας κατά τον τρόπο αυτό, το Ελεγκτικό Συνέδριο οφείλει να αναφέρει, ειδικότερα, κάθε παρατυπία· ότι ο έλεγχος των εσόδων πρέπει να διενεργείται βάσει των ποσών που βεβαιώνονται ως οφειλόμενα και των ποσών που πράγματι καταβάλλονται στην Ένωση· και ότι ο έλεγχος των εξόδων πρέπει να διενεργείται βάσει των αναληφθεισών υποχρεώσεων και των πραγματοποιηθεισών πληρωμών·
7. επισημαίνει ότι κατά τη χορήγηση απαλλαγής, το Κοινοβούλιο οφείλει να αξιολογεί, πέραν της κανονικότητας, και τις επιδόσεις της δημοσιονομικής διαχείρισης στην Ευρωπαϊκή Ένωση·
8. σημειώνει ότι το Κοινοβούλιο βασίζει επίσης την απόφασή του στα στοιχεία που ζητήθηκαν από την Επιτροπή σχετικά με την εκτέλεση των δαπανών ή τη λειτουργία των συστημάτων δημοσιονομικού ελέγχου·
9. σημειώνει ότι η Επιτροπή οφείλει να λαμβάνει υπόψη τις επισημάνσεις που διατυπώνονται στις αποφάσεις που λαμβάνονται στο πλαίσιο της απαλλαγής καθώς και τις παρατηρήσεις του Κοινοβουλίου σχετικά με την εκτέλεση των δαπανών, είναι δε υποχρεωμένη να υποβάλει έκθεση σχετικά με τα μέτρα που ελήφθησαν υπό το πρίσμα των συστάσεων και των παρατηρήσεών του·

10. υπενθυμίζει ότι το Κοινοβούλιο εξετάζει επίσης τις ειδικές εκθέσεις που ενέκρινε το Ελεγκτικό Συνέδριο, οι οποίες επικεντρώνονται στη χρηστή διαχείριση των διαφόρων τομέων ή πολιτικών·
11. υπογραμμίζει ότι, επειδή οι εν λόγω εκθέσεις αφορούν την εφαρμογή των αρχών της οικονομίας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας, δίδουν συστηματικά λαβή σε συζητήσεις σχετικά με το αν οι διάφοροι φορείς στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών πολιτικών έχουν στη διάθεσή τους τα απαραίτητα μέσα και τα όργανα για να επιτύχουν τους στόχους που καθορίζονται από τα πολιτικά όργανα της Ένωσης·
12. τονίζει ότι το άρθρο 318 της ΣΛΕΕ προσθέτει ένα νέο μέσο στην εργαλειοθήκη της απαλλαγής για την εκτέλεση του προϋπολογισμού που συνίσταται: στην αξιολόγηση των οικονομικών της Ένωσης με βάση τα αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί·
13. επικροτεί ιδιαίτερος το γεγονός ότι, η έκθεση αξιολόγησης που προβλέπεται στο άρθρο 318 ΣΛΕΕ, λόγω της εστίασής της στις οικονομικές επιδόσεις, συμπληρώνει την προσέγγιση στο ζήτημα της συμμόρφωσης που αναπτύχθηκε από το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο στην ετήσια έκθεσή του και πρόσφερε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο την ευκαιρία να αξιολογήσει τα επιτεύγματα των ληφθέντων μέτρων·
14. διαπιστώνει με ανησυχία ότι δεν υπάρχει πραγματική νομική κύρωση εάν το Κοινοβούλιο αποφασίσει να μην χορηγήσει απαλλαγή στην Επιτροπή· ωστόσο, η μη χορήγηση εκπέμπει αποτελεί ένα ισχυρό πολιτικό μήνυμα, δεδομένου ότι σημαίνει πως το Κοινοβούλιο δεν έχει επαρκή εμπιστοσύνη στη λογοδοσία της Επιτροπής και, συνεπώς, δεν θα πρέπει να μένει αναπάντητη από την Επιτροπή αλλά να οδηγεί, αντίθετα, σε συγκεκριμένες ενέργειες επακολούθησης με στόχο τη βελτίωση της κατάστασης·
15. υπενθυμίζει ότι με τις μεταρρυθμίσεις Prodi και Kinnock θεσπίστηκαν οι αρχές της κατάρτισης του προϋπολογισμού βάσει δραστηριοτήτων και της διαχείρισης βάσει δραστηριοτήτων¹, ορίστηκε ότι κάθε χρόνο οι κύριοι διατάκτες θα υπογράφουν εκθέσεις δραστηριότητας και κατέστη δυνατόν να μεταρρυθμιστούν οι δραστηριότητες εσωτερικού ελέγχου καθώς και η λογιστική της χρήσης·
16. τονίζει ότι ο πολιτικός στόχος στον οποίο απέβλεπαν οι μεταρρυθμίσεις αυτές ήταν να αναπτυχθεί μια σαφής ιεράρχηση, από τους πολιτικούς στόχους έως τους ειδικούς πόρους για τις δραστηριότητες που αποσκοπούν στην επίτευξή τους, μέχρι και τους δείκτες απόδοσης για την επαλήθευση αυτών των επιτευγμάτων·
17. επισημαίνει με ανησυχία ότι, στην πραγματικότητα η κατάσταση είναι πολύ διαφορετική:
 - α) παρά το γεγονός ότι η Επιτροπή έχει καταρτίσει τον προϋπολογισμό με βάση τις γραμμές δραστηριότητας, ο προϋπολογισμός ακολούθησε κυρίως την οργανωτική

¹ Εξ ορισμού, η κατάρτιση του προϋπολογισμού βάσει δραστηριοτήτων αποτελεί μέθοδο εκπόνησης του προϋπολογισμού με βάση τις δραστηριότητες και χρησιμοποιεί δεδομένα που αφορούν τους παράγοντες κόστους στο πλαίσιο των διαδικασιών κατάρτισης του προϋπολογισμού και ανατροφοδότησης βάσει των αποκλίσεων κόστους. Εν προκειμένω, οι δραστηριότητες έχουν ουσιώδη σημασία γιατί αυτές καθορίζουν το κόστος. Εάν μπορούσαμε να ελέγξουμε τα αίτια (τους παράγοντες) του κόστους, τότε θα διευκολυνθεί και θα γίνει καλύτερα κατανοητή η διαχείρισή τους.

δομή της διοίκησης και διατήρησε μεγάλο αριθμό γραμμών του προϋπολογισμού·

- β) οι στόχοι των δραστηριοτήτων δεν αποτελούν ακόμη μέρος της συζήτησης για τον προϋπολογισμό, αλλά παρουσιάζονται σε ξεχωριστές δηλώσεις δραστηριοτήτων που επισυνάπτονται στον προϋπολογισμό·
- γ) η τρέχουσα νέα δομή του προϋπολογισμού δεν είναι πλήρως ευθυγραμμισμένη με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ)· κάθε κονδύλιο του ΠΔΠ περιλαμβάνει διάφορες δραστηριότητες, και πολλές επιμέρους δραστηριότητες κατανέμονται σε διάφορα κονδύλια του ΠΔΠ·
18. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι οι διαπραγματεύσεις για τον προϋπολογισμό στο Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο περιστρέφονται γύρω από περιθώρια στο πλαίσιο κονδυλίων του ΠΔΠ και δεν αφορούν πολύ συχνά στόχους κατάρτισης του προϋπολογισμού βάσει δραστηριοτήτων, δείκτες επιδόσεων ή μετρήσιμα αποτελέσματα·
19. εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι η Επιτροπή, στις προτάσεις της για ένα νέο ΠΔΠ, ανανέωσε τη δέσμευσή της όσον αφορά τις επιδόσεις και την κατάρτιση προϋπολογισμού βάσει αποτελεσμάτων και τονίζει ότι ο προϋπολογισμός της ΕΕ θα πρέπει να ενισχύσει την εστίασή του στη σταθερότητα, στην απλότητα, στην αύξηση της αποτελεσματικότητας των δαπανών, στη μείωση του λειτουργικού κόστους, στην αποτελεσματική κατανομή των πόρων, στην υλοποίηση βασικών πολιτικών προτεραιοτήτων, στην ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία, στα αποτελέσματα, στον αντίκτυπο και στην ενίσχυση της λογοδοσίας και της διαφάνειας·
20. τονίζει ότι ο προϋπολογισμός της ΕΕ πρέπει να βασίζεται σε μακροπρόθεσμους πολιτικούς στόχους και σε ένα συνολικό όραμα για την ΕΕ· επαναλαμβάνει την έκκλησή του προς την Επιτροπή να υιοθετήσει όραμα και στόχους μακράς πνοής προκειμένου να διασφαλιστεί η μέγιστη αποτελεσματικότητα των δαπανών·
21. επικροτεί την πρόταση της Επιτροπής να ομαδοποιηθούν τα νέα προγράμματα στο πλαίσιο του ΠΔΠ σε δέσμες πολιτικής, που θα αποτυπώνονται στους τίτλους του ετήσιου προϋπολογισμού· εκφράζει την ελπίδα ότι αυτό θα παράσχει μεγαλύτερη σαφήνεια σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο αυτά θα συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων πολιτικής·
22. επικροτεί το γεγονός ότι η Επιτροπή προτίθεται, από το 2021, να ευθυγραμμίσει την έννοια των τομέων πολιτικής με τις δέσμες προγραμμάτων και ότι η εν λόγω ευθυγράμμιση θα καταστήσει δυνατή μια ευκολότερη εναρμόνιση μεταξύ ετήσιου προϋπολογισμού και κονδυλίων του ΠΔΠ·
23. υπενθυμίζει ότι το Κοινοβούλιο έχει κατ' επανάληψη ζητήσει από την Επιτροπή να καταθέσει τον προϋπολογισμό της Ένωσης σύμφωνα με τους πολιτικούς στόχους του ΠΔΠ, όπως εγκρίνονται από το Κοινοβούλιο· φρονεί ότι αυτό θα επέτρεπε στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή να ελέγχει και να παρακολουθεί ευχερέστερα την κατάρτιση και την εκτέλεση του προϋπολογισμού·
24. διερωτάται γιατί η Επιτροπή χρησιμοποιεί δύο δέσμες στόχων και δεικτών για να μετρά τις επιδόσεις της δημοσιονομικής διαχείρισης: αφενός, οι Γενικοί Διευθυντές της

Επιτροπής αξιολογούν την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στα σχέδια διαχείρισης των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων τους και, αφετέρου, η Επιτροπή μετρά την απόδοση των προγραμμάτων δαπανών μέσω των προγραμματικών δηλώσεων σχετικά με τις λειτουργικές δαπάνες, που προσαρτώνται στο σχέδιο προϋπολογισμού·

25. υπενθυμίζει ότι το τρέχον πλαίσιο επιδόσεων των προγραμμάτων που αναφέρονται στις προγραμματικές δηλώσεις λειτουργικών δαπανών περιλαμβάνει 716 δείκτες διαφόρων τύπων που μετρούν τις επιδόσεις σε σχέση με 61 γενικούς και 228 ειδικούς στόχους·
26. επικροτεί την πρόταση της Επιτροπής να μειωθεί κατά ένα τρίτο ο αριθμός των προγραμμάτων δαπανών και να καταστούν οι κανόνες πιο συνεκτικοί· τονίζει ότι, προκειμένου να επιτευχθεί πραγματικά η απλούστευση για τους δικαιούχους, θα πρέπει να καταργηθούν όλες οι περιττές ρυθμίσεις, απαιτήσεις και διαδικασίες, χωρίς ωστόσο να τίθενται σε κίνδυνο η νομιμότητα και η κανονικότητα των υποκείμενων πράξεων·
27. καλεί εκ νέου την Επιτροπή:
 - α) να εξορθολογίσει τον τρόπο παροχής στοιχείων σχετικά με τις επιδόσεις:
 - μειώνοντας περαιτέρω τον αριθμό των στόχων και δεικτών που χρησιμοποιεί στις διάφορες εκθέσεις της σχετικά με τις επιδόσεις και εστιάζοντας σε εκείνους που επιτρέπουν την καλύτερη μέτρηση των επιδόσεων του προϋπολογισμού της Ένωσης με στόχο την απλούστευση, τη διαφάνεια και τη βελτίωση του ελέγχου·
 - επεκτείνοντας μια ποιοτική προσέγγιση και συμπεριλαμβάνοντας περιβαλλοντικούς και κοινωνικούς δείκτες, ώστε να είναι δυνατή η μέτρηση του αντίκτυπου της πολιτικής της ΕΕ στις περιβαλλοντικές και κοινωνικές πολιτικές·
 - παρουσιάζοντας τις χρηματοοικονομικές πληροφορίες κατά τρόπο που να επιτρέπει τη σύγκρισή τους με στοιχεία για τις επιδόσεις, έτσι ώστε να είναι σαφής η σχέση μεταξύ δαπανών και επιδόσεων·
 - β) να μεριμνήσει για μια καλύτερη ισορροπία στις εκθέσεις για τις επιδόσεις, παρουσιάζοντας με σαφήνεια τις πληροφορίες για τις κύριες προκλήσεις που δεν έχουν ακόμη αντιμετωπιστεί από την ΕΕ·
 - γ) να παρέχει δήλωση σχετικά με την ποιότητα των υποβαλλόμενων δεδομένων για τις επιδόσεις·
28. επισημαίνει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 247 του δημοσιονομικού κανονισμού, η Επιτροπή πρέπει να κοινοποιεί στο Κοινοβούλιο το αργότερο έως την 31η Ιουλίου του επόμενου οικονομικού έτους ένα ενοποιημένο σύνολο δημοσιονομικών εκθέσεων και εκθέσεων λογοδοσίας που περιλαμβάνει, ιδίως, τους οριστικούς ενοποιημένους λογαριασμούς, την ετήσια έκθεση διαχείρισης και επιδόσεων και την αξιολόγηση των οικονομικών της Ένωσης με βάση τα αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί σύμφωνα με το άρθρο 318 της ΣΛΕΕ·

29. επισημαίνει ότι κατά την έγκριση της ετήσιας έκθεσης για τη διαχείριση και τις επιδοτήσεις που συνοδεύει τους οριστικούς ενοποιημένους λογαριασμούς, η Επιτροπή αναλαμβάνει την πολιτική ευθύνη για την οικονομική διαχείριση των υπηρεσιών της·
30. τονίζει ότι η ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις δεν θα πρέπει να περιλαμβάνει μόνο εκτίμηση του επιπέδου σφάλματος στις δαπάνες της Ένωσης, πληροφορίες σχετικά με τα προληπτικά και διορθωτικά μέτρα που καλύπτουν τον προϋπολογισμό και πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή της στρατηγικής της Επιτροπής για την καταπολέμηση της απάτης, αλλά και ετήσια δήλωση σχετικά με τη διακυβέρνηση και τον εσωτερικό έλεγχο, η οποία να περιλαμβάνει ιδίως:
- α) περιγραφή των εργαλείων εσωτερικής διακυβέρνησης της Επιτροπής,
 - β) αξιολόγηση των δραστηριοτήτων επιχειρησιακού και στρατηγικού κινδύνου κατά τη διάρκεια του έτους, καθώς και δήλωση μεσοπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης δημοσιονομικής βιωσιμότητας·
 - γ) αξιολόγηση όλων των προληπτικών και διορθωτικών μέτρων που λαμβάνονται προκειμένου να αποφεύγονται η διαφθορά και οι συγκρούσεις συμφερόντων σε σχέση με τη χρήση των κονδυλίων·
31. καλεί εκ νέου την Επιτροπή να επιταχύνει την προετοιμασία των λογαριασμών της Ένωσης, να εξασφαλίσει μια πιο έγκαιρη υποβολή από τα κράτη μέλη αξιόπιστων στοιχείων σχετικά με την επιμερισμένη διαχείριση των δαπανών και να παρουσιάζει νωρίτερα και ταυτόχρονα με τους λογαριασμούς την άποψη της διοίκησης σχετικά με τις δαπάνες της Ένωσης, ώστε η απόφαση για την απαλλαγή να λαμβάνεται κατά το έτος $n+1$, και παράλληλα να διασφαλίζεται η υψηλή ποιότητα των δεδομένων και χρηστή δημοσιονομική διαχείριση·
32. καλεί μετ' επιτάσεως, για μια ακόμη φορά, την Επιτροπή να προτείνει μέτρα για να καταστούν οι χρηματοδοτικοί μηχανισμοί που χρησιμοποιεί η Ένωση για την εκτέλεση του προϋπολογισμού της –οι οποίοι περιλαμβάνουν σήμερα διάφορα μέσα και συνδυασμούς μέσων, όπως για παράδειγμα προγράμματα, διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία, καταπιστευματικά ταμεία, ταμεία στρατηγικών επενδύσεων, ταμεία εγγυήσεων, διευκολύνσεις, χρηματοοικονομικά μέσα, μέσα μακροοικονομικής συνδρομής κ.λπ.– σαφέστεροι, απλούστεροι, συνεκτικότεροι και καλύτερα εξοπλισμένοι για να διασφαλίζεται επαρκής διαφάνεια, λογοδοσία, επιδόσεις και κατανόηση από το κοινό του τρόπου με τον οποίο χρηματοδοτούνται οι πολιτικές της Ένωσης και των οφελών που αποφέρουν·
33. επισημαίνει ότι το 80 % των χρηματοδοτήσεων της ΕΕ τελεί υπό κοινή διαχείριση με τα κράτη μέλη και ότι, ως εκ τούτου, το Κοινοβούλιο πρέπει επίσης να ελέγχει τις εθνικές αρχές· εκφράζει, ωστόσο, τη λύπη του για το γεγονός ότι οι εθνικές αρχές συχνά διστάζουν να συμμορφωθούν με τις συστάσεις ή τις έρευνες της αρμόδιας για την απαλλαγή αρχής·
34. διαπιστώνει ότι οι στενοί πολιτικοί δεσμοί μεταξύ Κοινοβουλίου και Επιτροπής ενισχύθηκαν πρόσφατα από το λεγόμενο σύστημα των «κορυφαίων υποψηφίων»· χαιρετίζει την εν λόγω προσπάθεια να αντιμετωπιστεί το δημοκρατικό έλλειμμα της ΕΕ, να ενισχυθεί η νομιμότητά της και να αναπτυχθούν σχέσεις εμπιστοσύνης με τους

πολίτες της ΕΕ· υπενθυμίζει, ωστόσο, τον εγγενή κίνδυνο που συνδέεται με τη χρηματοδότηση των κομμάτων και καλεί την Επιτροπή να αντιμετωπίσει τις αδυναμίες του υφιστάμενου μοντέλου χρηματοδότησης των πολιτικών κομμάτων, προκειμένου να αποτραπεί η απάτη και να διασφαλιστεί ότι η χρηματοδότηση των προεκλογικών εκστρατειών είναι απολύτως διαφανής.

**ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ
ΣΤΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

Ημερομηνία έγκρισης	7.1.2019
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 8 -: 0 0: 0
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Dennis de Jong, Ingeborg Gräßle, Georgi Pirinski, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Bart Staes
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Karin Kadenbach
Αναπληρωτές (άρθρο 200, παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	John Howarth, Jude Kirton-Darling

**ΤΕΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΜΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΛΗΣΗ
ΣΤΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

8	+
GUE/NGL	Dennis de Jong
PPE	Ingeborg Gräßle, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra
S&D	John Howarth, Karin Kadenbach, Jude Kirton-Darling, Georgi Pirinski
VERTS/ALE	Bart Staes

0	-

0	0

Υπόμνημα των χρησιμοποιούμενων συμβόλων:

+ : υπέρ

- : κατά

0 : αποχή

**ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ
ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

Ημερομηνία έγκρισης	22.1.2019
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+ : 18 - : 0 0 : 4
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Gerolf Annemans, Mercedes Bresso, Pascal Durand, Esteban González Pons, Danuta Maria Hübner, Ramón Jáuregui Atondo, Alain Lamassoure, Jo Leinen, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Markus Pieper, Paulo Rangel, Helmut Scholz, György Schöpflin, Pedro Silva Pereira, Barbara Spinelli, Josep-Maria Terricabras, Kazimierz Michał Ujazdowski
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Pervenche Berès, Ashley Fox, Sylvia-Yvonne Kaufmann
Αναπληρωτές (άρθρο 200 παράγραφος 2 του Κανονισμού) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Michael Gahler, Jarosław Wałęsa

**ΤΕΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΜΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΛΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ
ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

18	+
ALDE	Maite Pagazaurtundúa Ruiz
NI	Kazimierz Michał Ujazdowski
PPE	Michael Gahler, Esteban González Pons, Danuta Maria Hübner, Alain Lamassoure, Markus Pieper, Paulo Rangel, György Schöpflin, Jarosław Wałęsa
S&D	Pervenche Berès, Mercedes Bresso, Ramón Jáuregui Atondo, Sylvia Yvonne Kaufmann, Jo Leinen, Pedro Silva Pereira
VERTS/ALE	Pascal Durand, Josep Maria Terricabras

0	-

4	0
ECR	Ashley Fox
ENF	Gerolf Annemans
GUE/NGL	Helmut Scholz, Barbara Spinelli

Υπόμνημα των χρησιμοποιούμενων συμβόλων:

+ : υπέρ

- : κατά

0 : αποχή